

ASWI - Rekapitulace

KIV/ASWI 2014/2015

Cíl předmětu

- ▶ Proces vývoje software
  - ▶ iterativní a agilní přístup
- ▶ (Architektury sw)
- ▶ Konfigurační řízení
- ▶ Měření software a procesu
- ▶ Praktické zkušenosti

Motivace a proces

How do we define software development success?

96% Meet the actual needs of stakeholders

90% Delivery high-quality, easy to maintain systems

83% Provide the best return on investment

81% Deliver when the solution is ready to be shipped

58% Deliver on time according to schedule

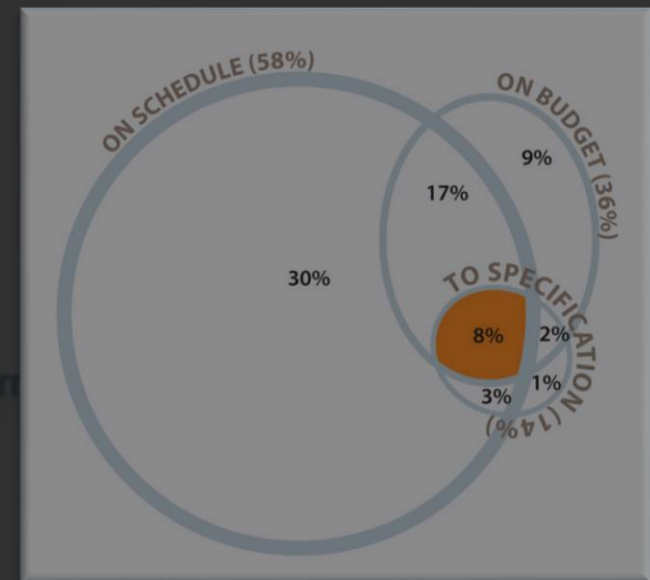
44% Deliver on time and on budget

36% Deliver on or under budget

14% Build the system to specification

It is time to recognize that people are more likely to define success in agile terms

Source: 2013 IT Project Success Rates Survey, Ambysoft.com/surveys/success2013.html
Copyright 2014 Scott W. Ambler + Associates

Costím?

„The worker is known by his tools.“

Primary life cycle processes

CUS.1 Acquisition

- Acquisition preparation
- Supplier selection
- Supplier monitoring
- Customer acceptance

CUS.2 Supply

CUS.4 Operation

- Operational use
- Customer support

CUS.3

Requirements elicitation

ENG.1 Development

- System requirements analysis and design
- Software requirements analysis
- Software design
- Software construction
- Software integration
- Software testing
- System integration and testing

ENG.2 System and software maintenance

Supporting life cycle processes

SUP.1 Documentation

SUP.2 Configuration management

SUP.3 Quality assurance

SUP.4 Verification

SUP.5 Validation

SUP.6 Joint review

SUP.7 Audit

SUP.8 Problem resolution

Organizational life cycle processes

MAN.1 Management

MAN.2 Project management

MAN.3 Quality management

MAN.4 Risk management

ORG.1 Organizational alignment

ORG.2 Improvement

- Process establishment
- Process assessment
- Process improvement

ORG.3 Human resource management

ORG.4 Infrastructure

ORG.5 Measurement

ORG.6 Reuse

**Co vše souvisí s
životním cyklem
softwarového
produktu**

Zdroj: Standard ISO 15504

► xUP: Klíčové disciplíny a aktivity

Development Disciplines

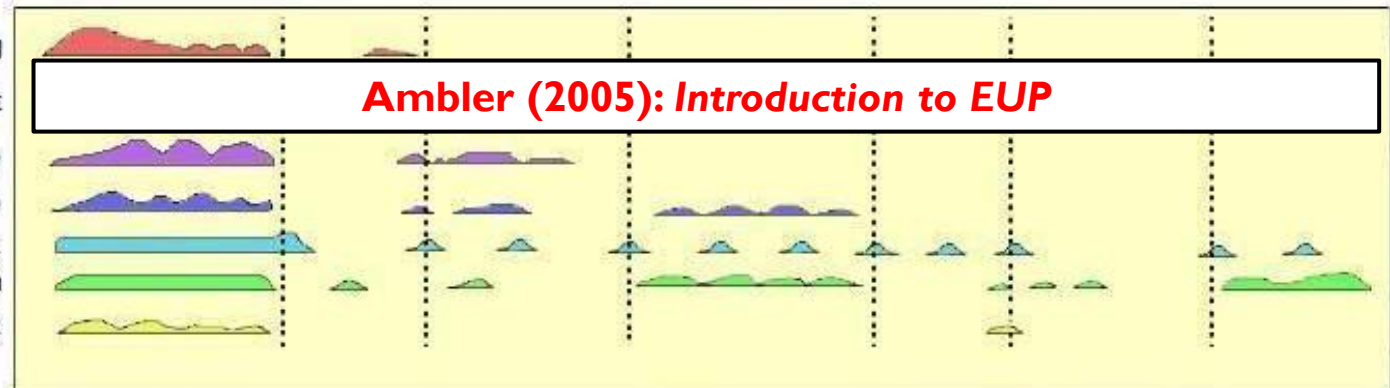
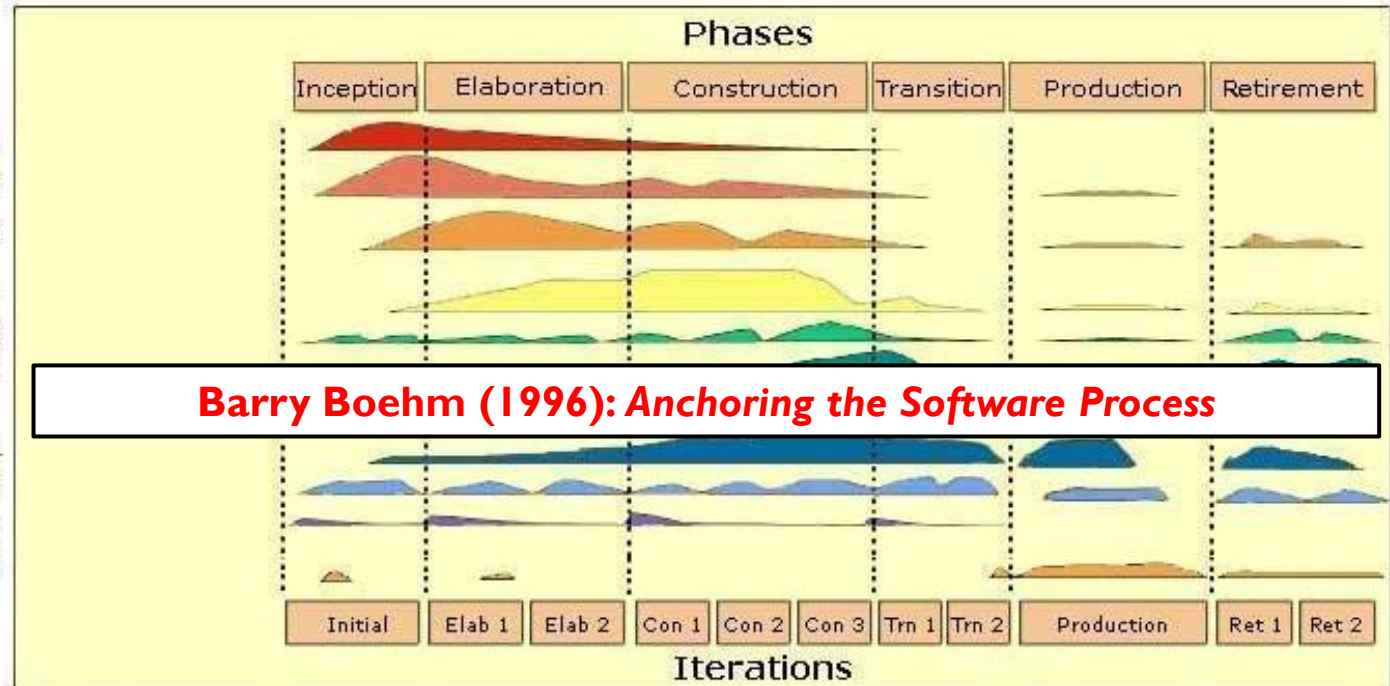
Business Modeling
Requirements
Analysis & Design
Implementation
Test
Deployment

Support Disciplines

Configuration and Change Mgmt.
Project Management
Environment
Operations & Support

Enterprise Disciplines

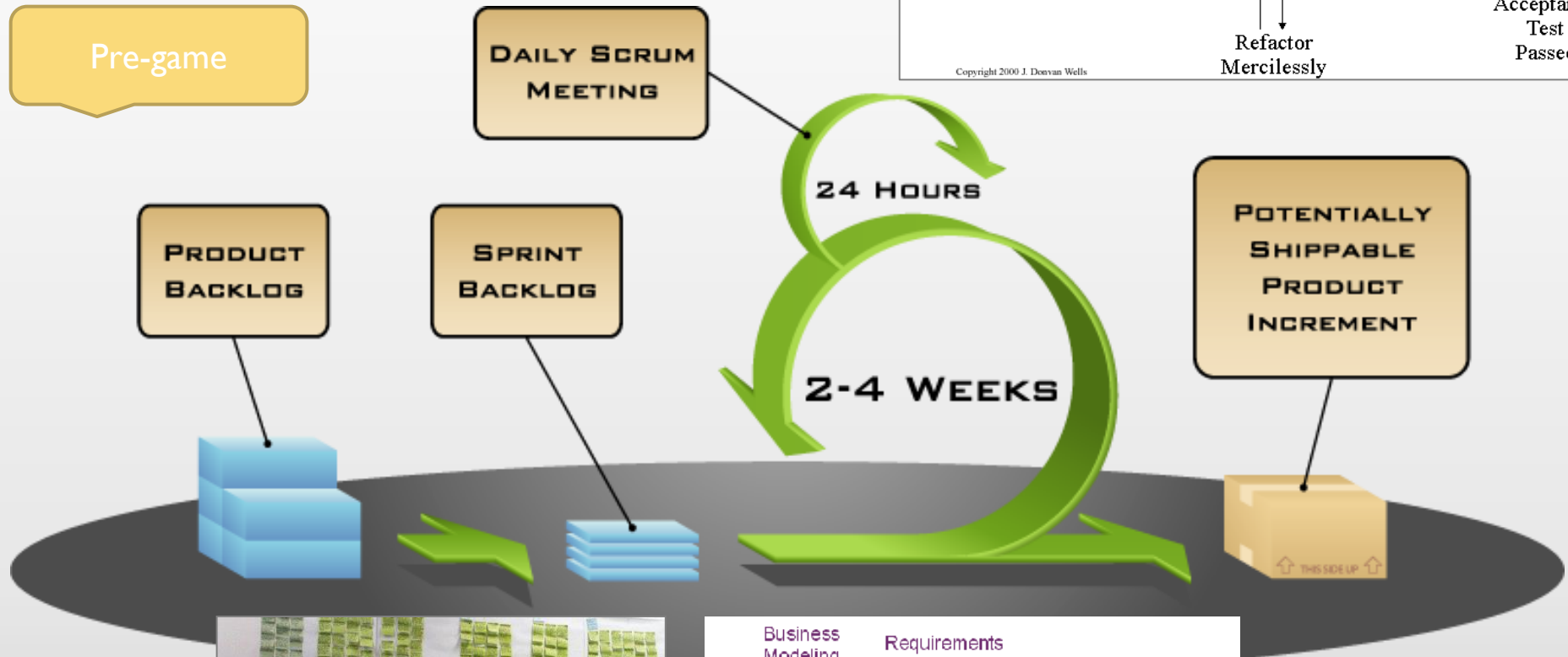
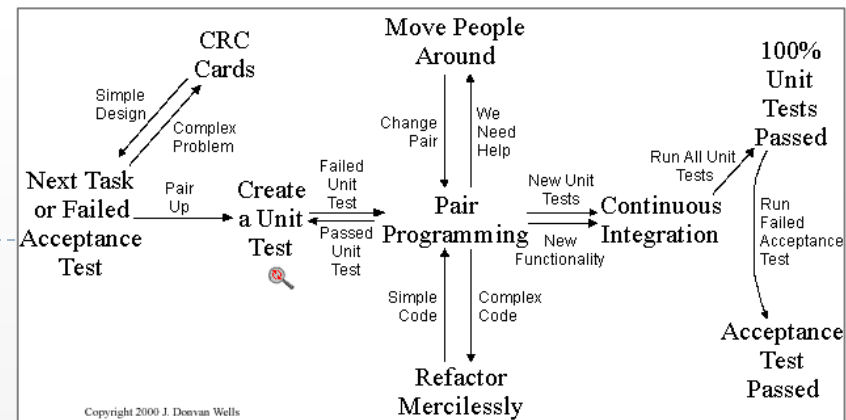
Enterprise Business Modeling
Portfolio Management
Enterprise Architecture
Strategic Reuse
People Management
Enterprise Administration
Software Process Improvement

Iterativní vývoj

► Agile/Scrum

MOUNTAIN GOAT SOFTWARE

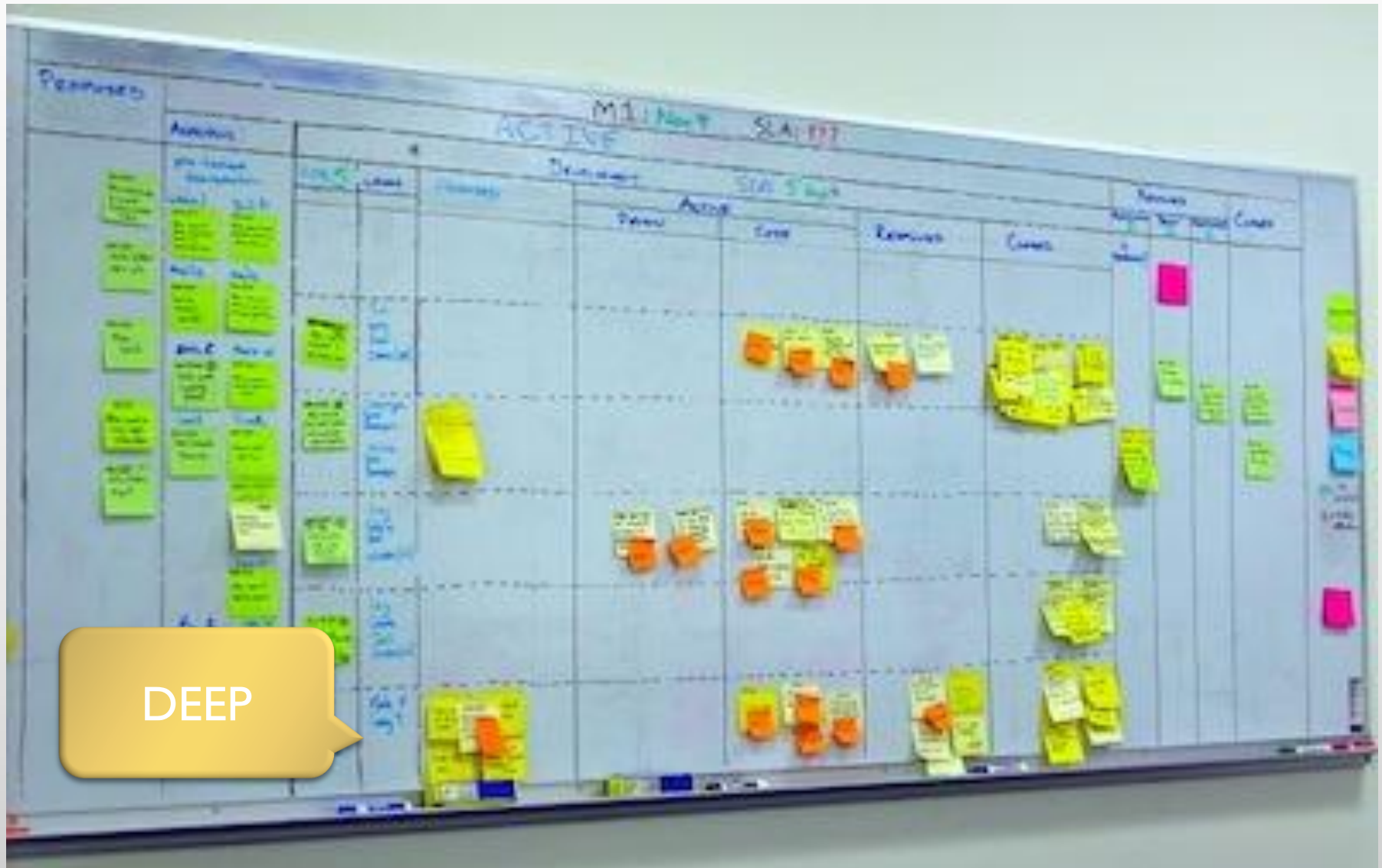
Post-game

► Planning Game

- Tým
+
zákazník
- Priority
x
odhady
- Commit

► Backlog: Plán je pracovní nástroj

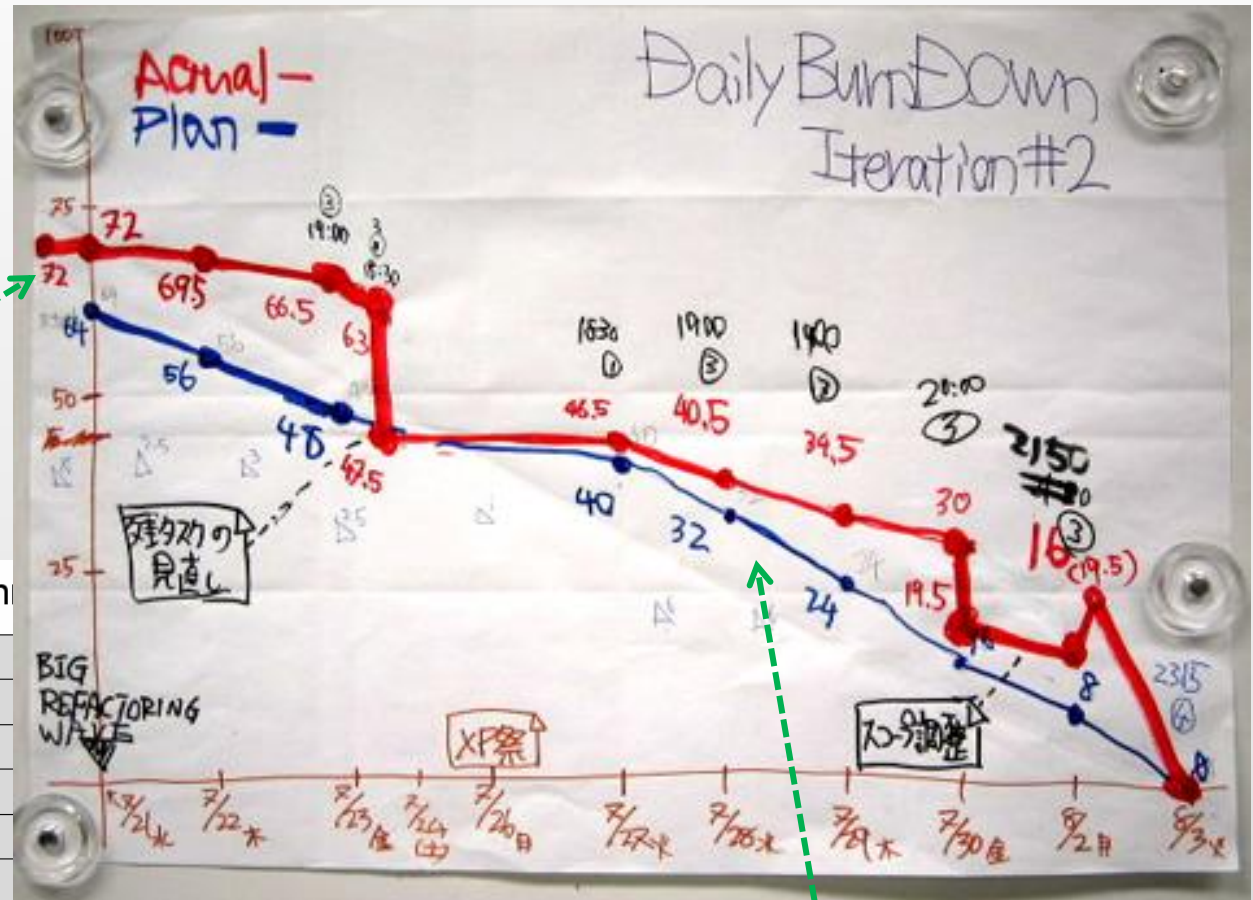
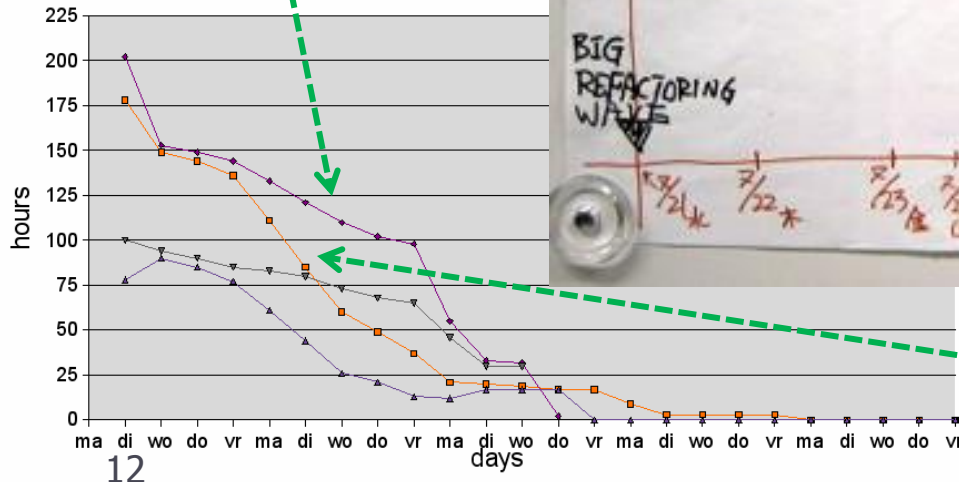

► Burndown chart: metrics for free

Kolik práce zbývá

Sprint Plan

Kolik času je k dispozici

Requirements

► Typy požadavků

- Business reqts
  - Vize a rozsah projektu
- User (funkční) reqts
- Business rules, Constraints
- Extra-functional
  - vlastnosti
- System reqts
- Contractual, legal, ...

Příklad:
business rules

► Postup práce s požadavky

► Reqts **development**

- Elicit
- Analyze, Negotiate
  - potential → stable requirements
- Document
- Review
  - baselined requirements

► Reqts **management**

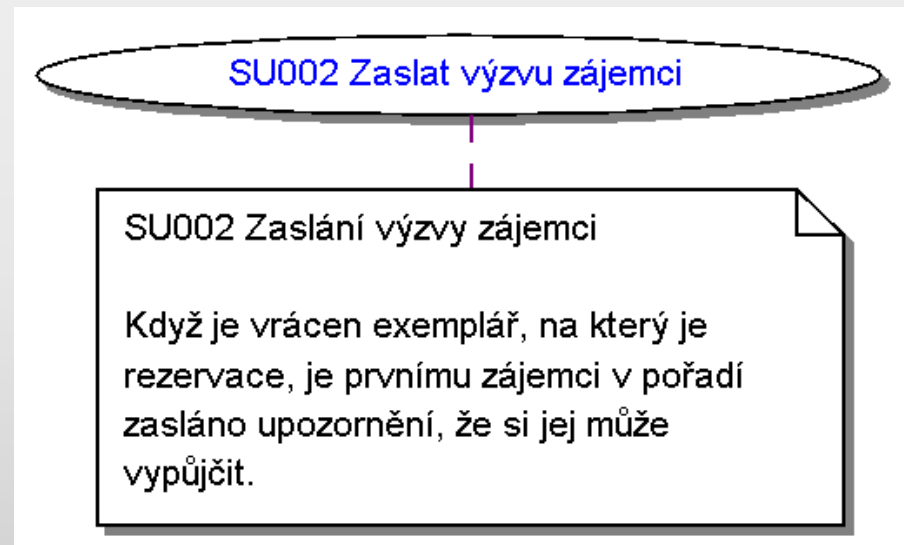
- Change management

► Use Case

... ve fázi shromažďování požadavků:
základní popis dané funkce aplikace

- Název (+ ID)
- Stručný popis – 1 věta
- Případně
  - Základní kroky postupu pro klíčové PU
  - Odkazy na zdrojové informace

► Podrobný popis

Detailní rozbor komunikace aktér-systém

① Standardní průběh

- nejčastější sled akcí
- bez chyb a různých možností

② Vstupní a výstupní podmínky

- co potřebujeme pro standardní průběh

③ Chybové stavy a alternativní průběhy

- určení míst výskytu, příčin, následků
- popis alternativních a chybových akcí

Samostudium: UP Artifact: Use Case

Název a popis:

PU002 Půjčit exempláře

Umožňuje vlastníkovvi zaevidovat vypůjčení exemplářů

Standardní průběh:

```
# vlastník zvolí volbu "výpůjčka" v nabídce
# čtenář oznámí vlastníkovvi svoji identifikaci (jmé
# vlastník zadá nebo vyhledá čtenáře v seznamu zamě
<alt: čtenář nenalezen v evidenci>
# systém zobrazí všechny volné exempláře vlastníka
# pro všechny půjčované exempláře
## vlastník vyhledá vypůjčovaný exemplář ve svém fo
    podle PU004 Procházet katalog -- omezeno na fond
## systém ověří, že vybraný exemplář je k dispozici
    rezervovaný)
<alt: na exemplář je rezervace>
## systém zobrazí návrh výpůjčky s datumem vrácení
## vlastník může data návrhu opravit, poté návrh od
## systém vytvoří záznam o výpůjčce exempláře čtenář
    jeho data podle hodnot upravených vlastníkem
## systém informuje vlasntíka o vytvoření výpůjčky
## vlastník předá exemplář čtenáři
# tento PU končí volbou "ukončit půjčování" zvoleno
```

Alternativní průběhy:

```
čtenář nenalezen v evidenci (krok 3)
- systém upozorní vhodným hlášením, tento PU končí

na exemplář je rezervace (krok 5)
- systém to oznámí vhodným hlášením
- tento PU pokračuje krokem 4 - další exemplář k pū
```

Vstupní podmínky:

(žádné)

Výstupní podmínky:

```
- exemplář je zapůjčen čtenáři
- je zaevidována výpůjčka
- pro exemplář je nastaven příznak "vypůjčen"
- systém je připraven pro libovolnou další operaci
```

► User Story

► Popis jedné funkčnosti z pohledu uživatele

- business value
- terminologie

► Hlavní vlastnosti

- stručnost
- ověřovací kritéria

• • •

„As a ... I want to ...
[so that ...] .

ITB

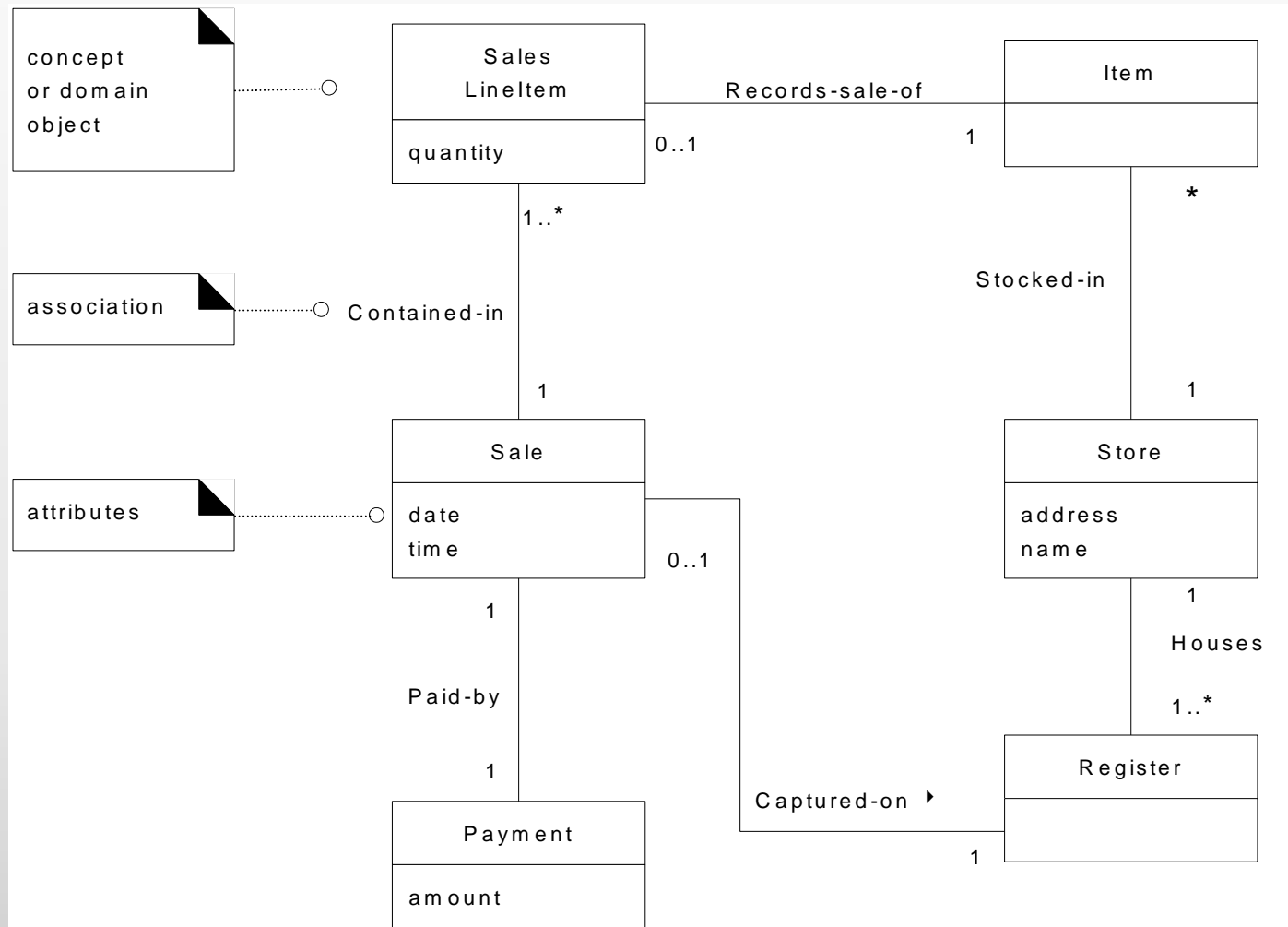
As a student I want to purchase
a parking pass so that I can
drive to school

Tests:

- undergrad student: 1-term pass for \$100
- grad student: 1-term pass for \$150
- phd: 1-year pass for \$200
- cash payment
- card payment: Visa, MasterCard only
- receipt indicates type, duration, amount paid

► Doménový model

► **Mimofunkční požadavky**

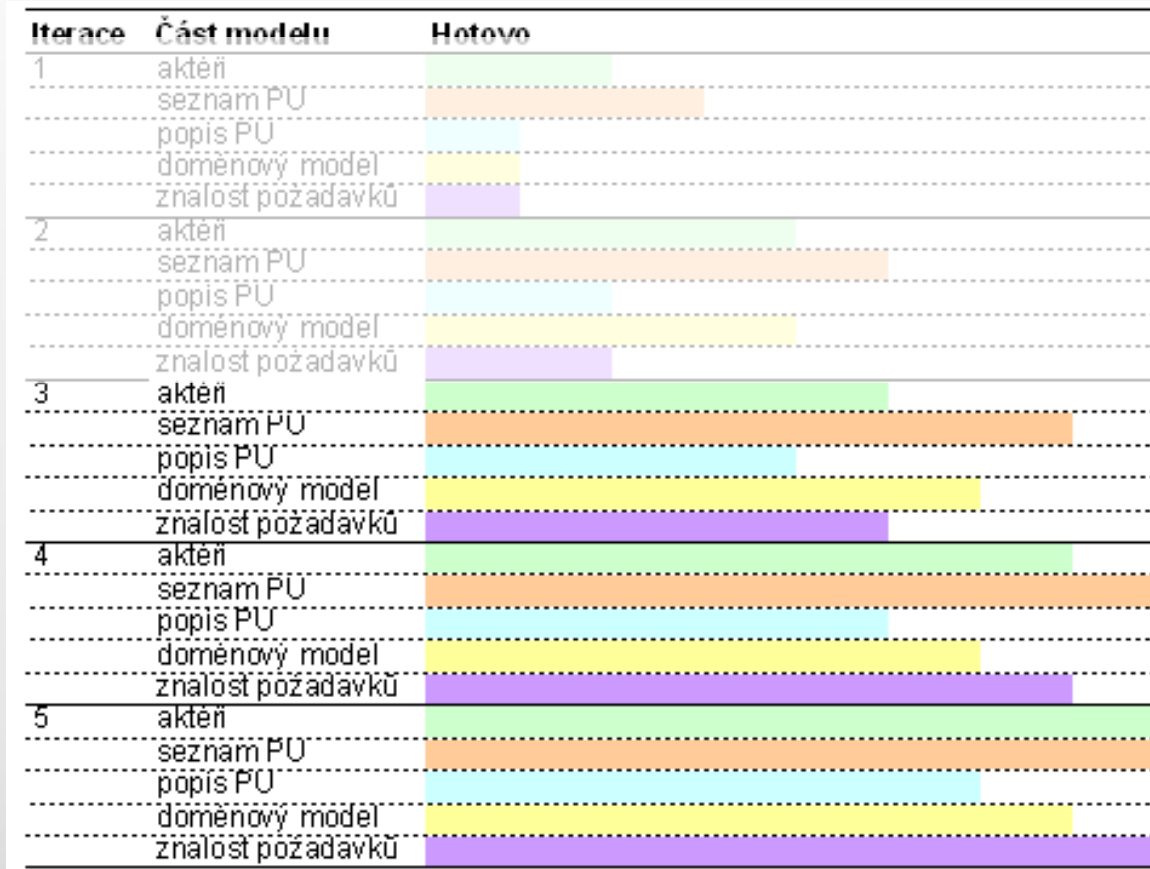
► **FURPS+**

- Functionality, Usability, Reliability, Performance, Supportability
- +
- normy, zákony
- obchodní pravidla
- implementační omezení (technologie, rozhraní)

► **Měřitelný způsob (numericky)**

- možnost ověřit splnění v implementaci
- obvyklá hodnota, povolené odchylky / četnost / přírůstky
- zvážení realizovatelnosti

► Vývoj znalosti požadavků

- V závislosti na iteraci, fázi, release

Architektura

► Části architektury

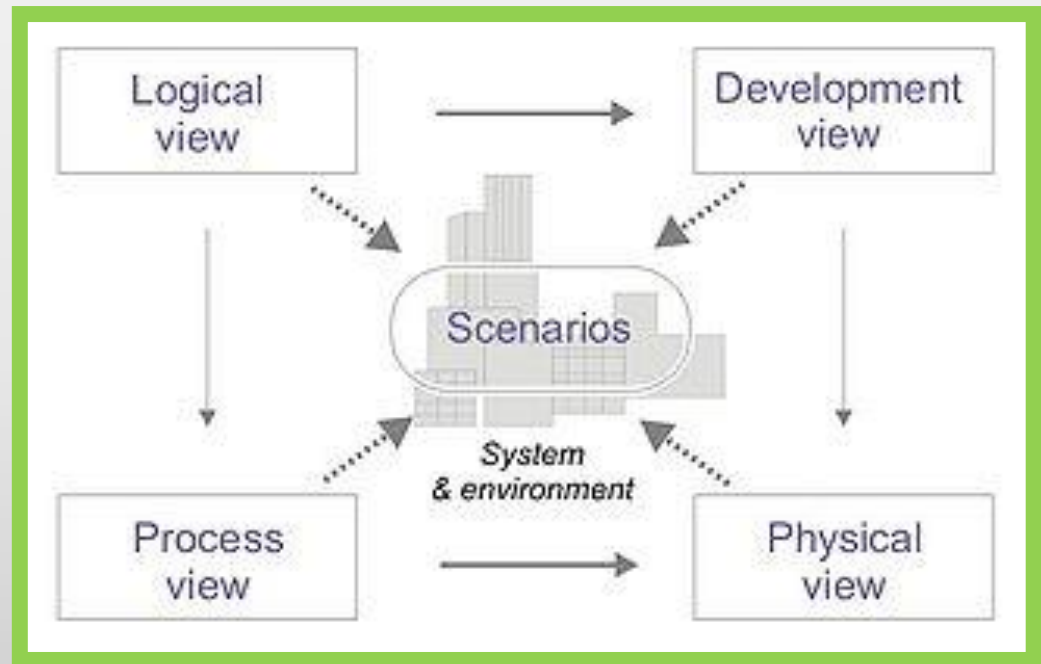
► Co a proč je významné

► Struktury

► Konvence

The fundamental organization of a system ... its components, their relationships, ... the environment, and the principles guiding its design and evolution.

P. Kruchten, "The 4+1 View Model of Architecture," IEEE Software, vol. 12 (6), pp. 45-50, 1995.

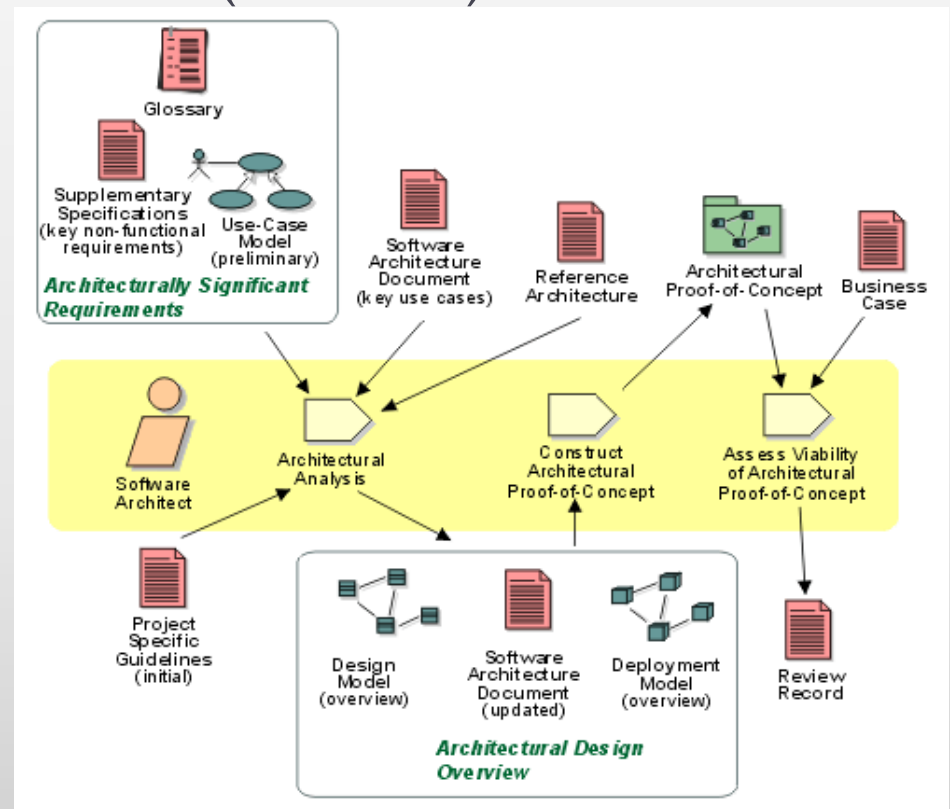

► Validace architektury

- „Bude IOC, REL na tomto postavený splňovat LCO?“
  - **executable architecture** a její validace
  - architektonicky důležitá funkčnost (use cases)

► Mechanismy

- klíčové use cases a mimořádných pož.
- **referenční architektura**
- proof of concept implementace
- **oponentura**

Samostudium: UP Concept:

- **Executable Architecture**

► Logická struktura

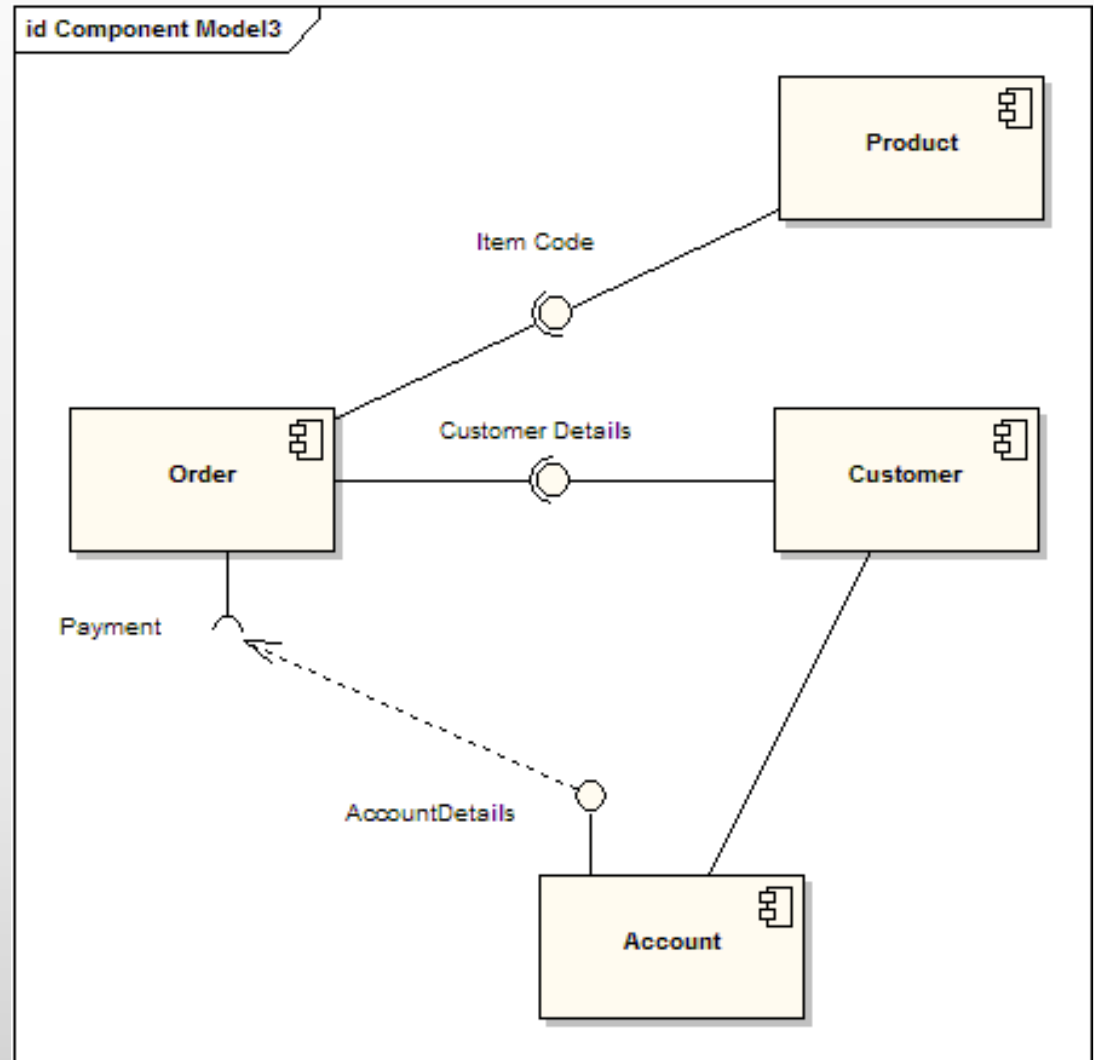

D.Parnas: On the Criteria To Be Used in
Decomposing Systems into Modules.
Communications of the ACM, 15(12), 1972

- Kvalitativní charakteristiky dobrého návrhu

► Fyzická struktura

- ROZHRANÍ
- ROZHRANÍ
- ROZHRANÍ

► Architektonické styly

► Zavedené zvyky a standardy

"An architectural pattern expresses a fundamental structural organization schema for software systems. It provides a set of predefined subsystems, specifies their responsibilities, and includes rules and guidelines for organizing the relationships between them."

Konfigurační řízení

Volkswagen svolá v Austrálii k opravě téměř 26 tisíc vozů

FOTO: REUTERS

CANBERRA Německý automobilový koncern Volkswagen svolá v Austrálii k opravě téměř 26 000 vozů. Důvodem jsou možné problémy s převodovkou. Kvůli podobným potížím automobilka již dříve svolala zhruba 91 000 vozů v Číně.

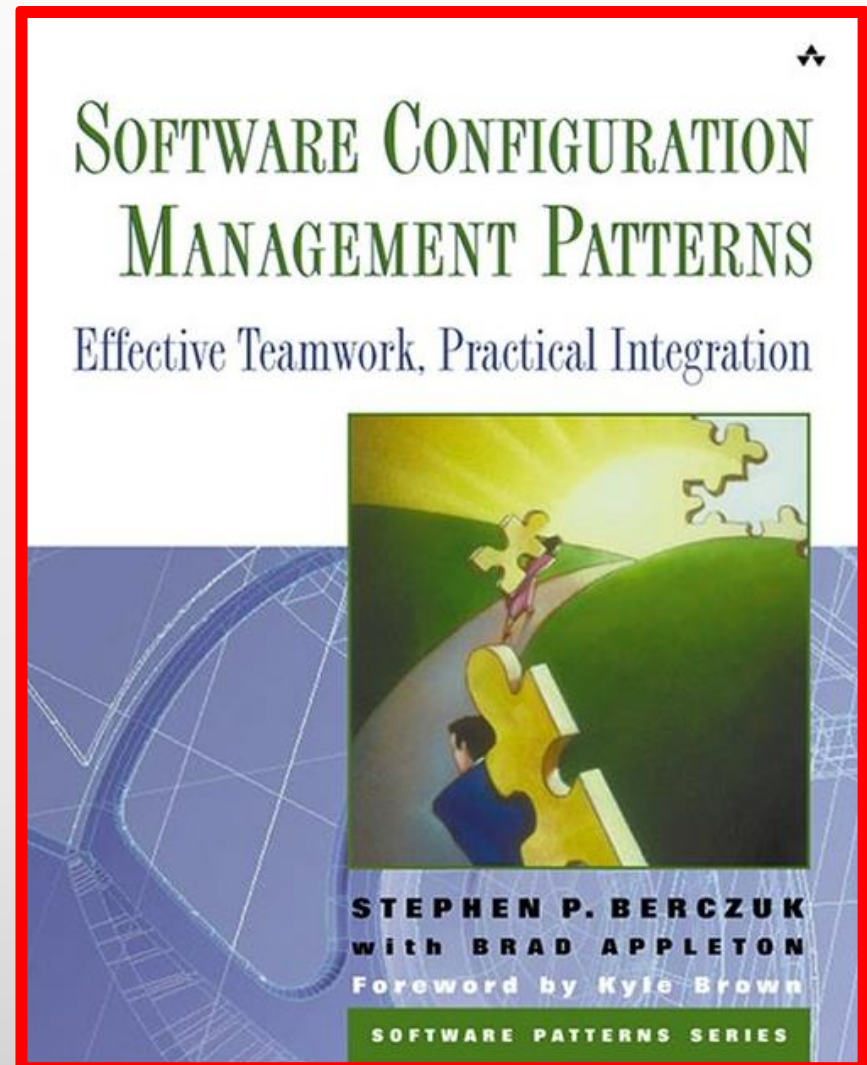
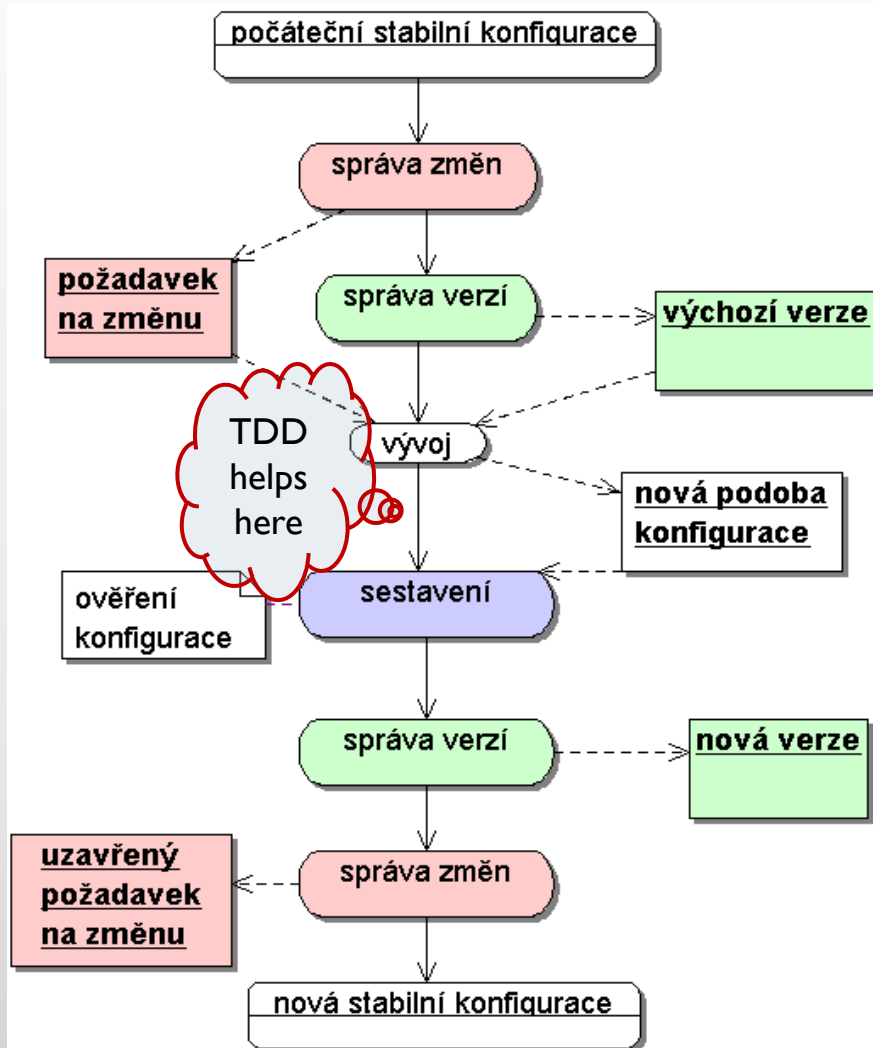
Zprávy o problémech se ztrátou výkonu motoru v autech Volkswagen teď vyšetřuje australská vláda. Vyšetřování souvisí s nehodou, při které v roce 2011 zahynula řidička modelu Volkswagen Golf.

Opatření v Austrálii se týká modelů Golf, Jetta, Polo, Passat a Caddy, vyrobených od června 2008 do září 2011. Podle agentury Reuters je opatření reakcí na stížnosti majitelů automobilů. Ti

Řešení

Konfigurační
řízení

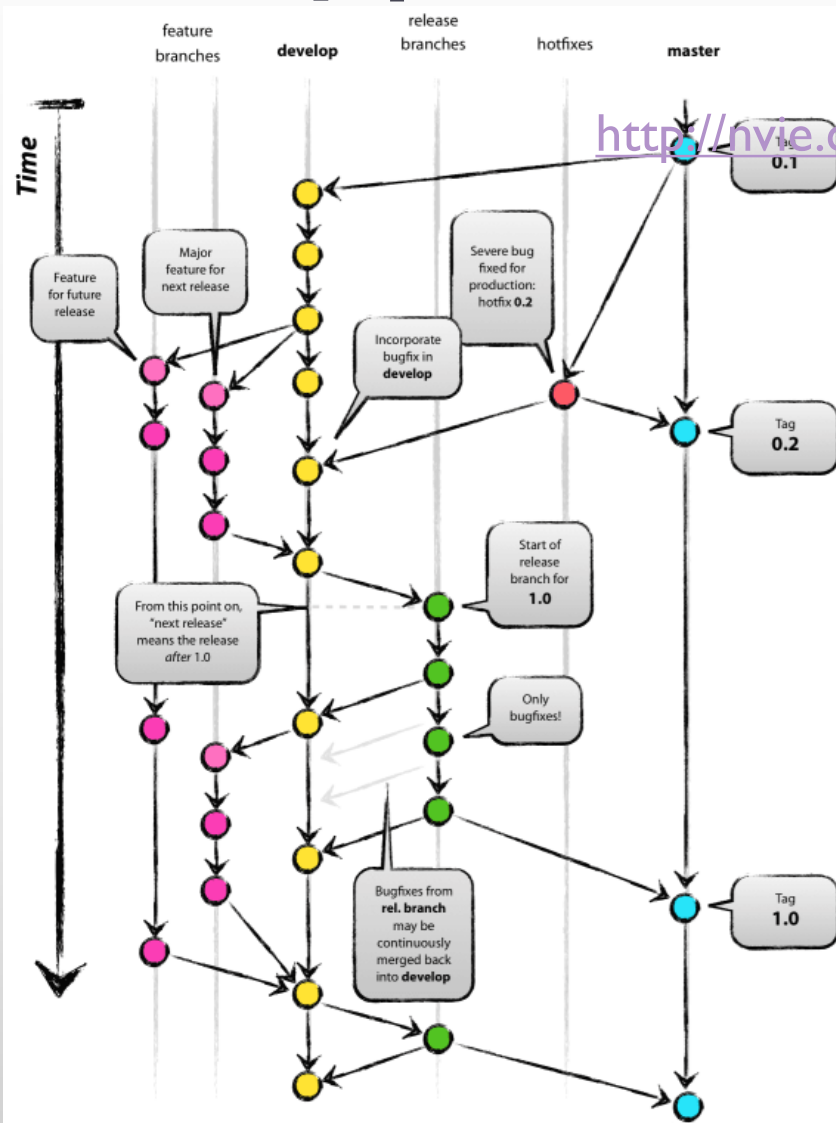
► SCM = základní hygienické návyky

► Vzory pro verzování

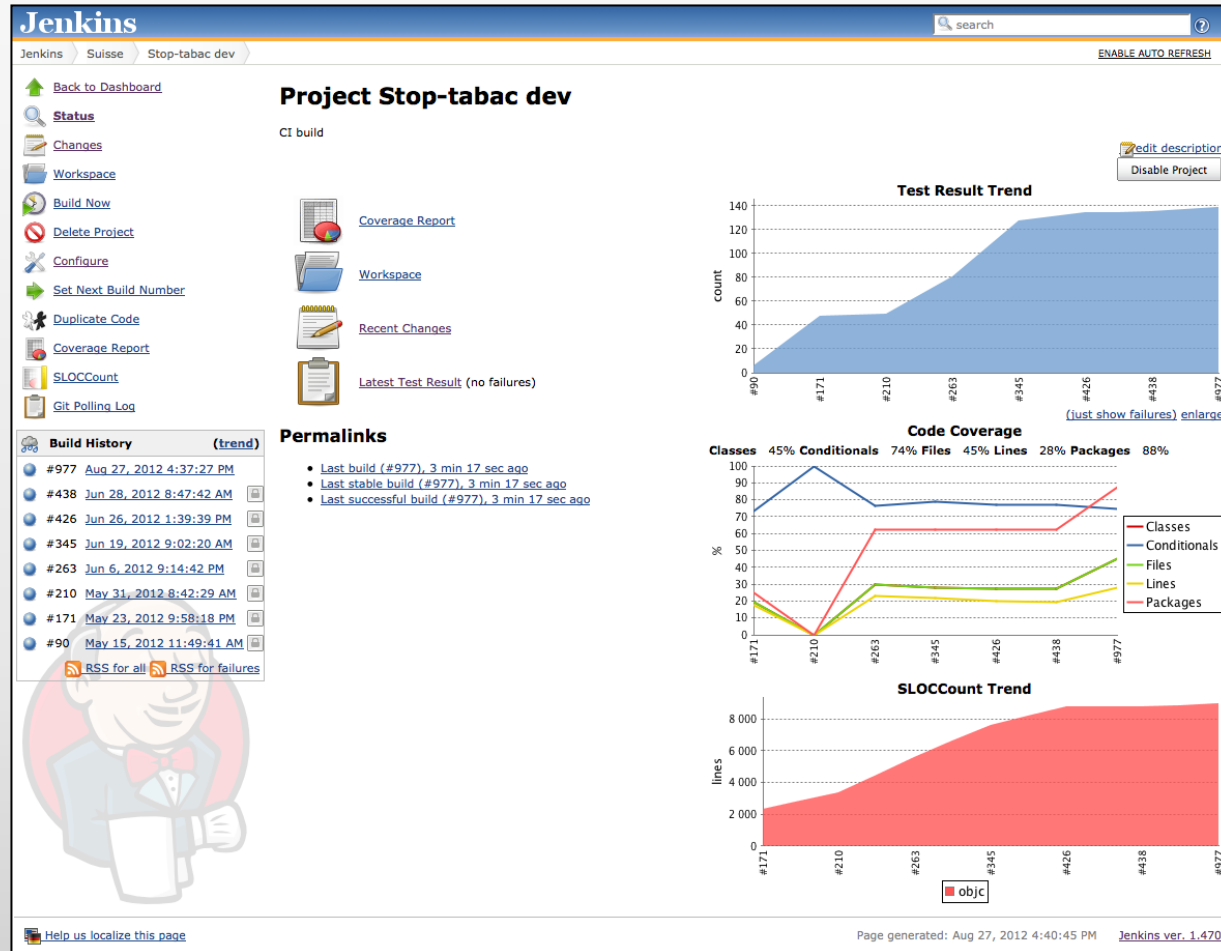
A successful Git branching model

<http://nvie.com/posts/a-successful-git-branching-model/>

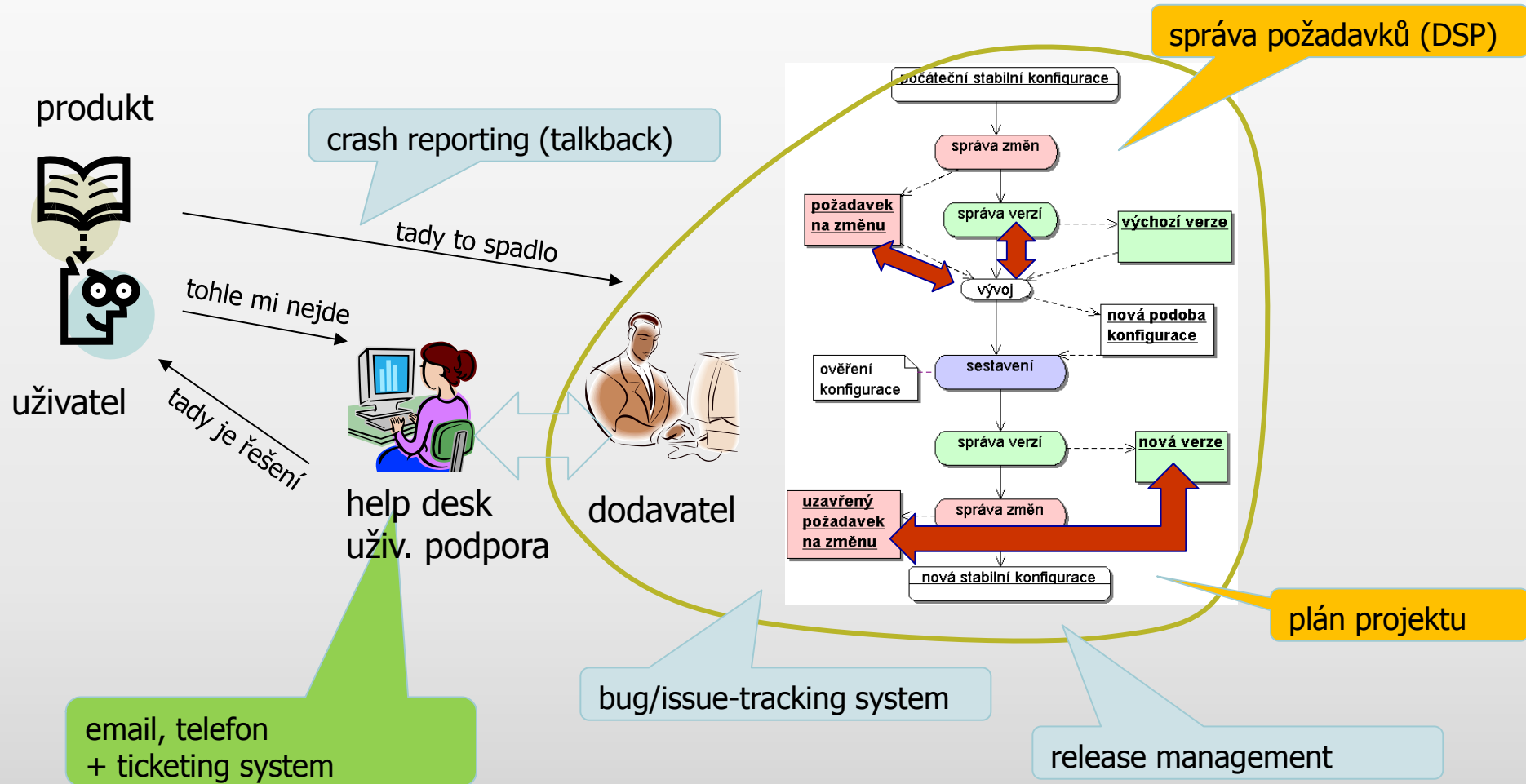
2010

► Daily Build and Smoke test

► Integroční sestavení + zkouška těsnosti

► SCM v kontextu

Podstatné další

► Metriky produktu, procesu

► Složitost, přehlednost

- McCabe **cyclomatic complexity**

► Velikost

- **LOC**: možná někdy případně i také

► Spolehlivost

- **dostupnost**

► Kvalita

- **pokrytí** testy
- **defect** discovery rate

► Postup

- pracnost
- project **velocity** / burndown

Coverage Report - org.jaxen.function

Package	# Classes	Line Coverage	Branch Coverage	Complexity
org.jaxen.function	27	64%	76%	5.373
org.jaxen.function.ext	6	63%	72%	4.235
org.jaxen.function.xslt	1	86%	100%	2.5

Classes in this Package	Line Coverage	Branch Coverage	Complexity
BooleanFunction	84%	89%	8
CeilingFunction	17%	0%	2.5
ConcatFunction	89%	100%	3
ContainsFunction	14%	0%	2.5
CountFunction	78%	100%	5
FalseFunction	20%	0%	2.5
FloorFunction	17%	0%	2.5
IdFunction	5%	0%	5.5
LangFunction	80%	100%	5.25
LastFunction	20%	0%	2.5
LocalNameFunction	73%	100%	12.5
NameFunction	65%	82%	12.5
NamespaceUriFunction	31%	36%	12.5
NormalizeSpaceFunction	95%	100%	4.5
NotFunction	20%	0%	2.5

► Goal-Question-Metric

Solingen, R. van, Basili, V., Caldiera, G., & Rombach, H. D. **Goal Question Metric (GQM) Approach**. In Encyclopedia of Software Engineering. John Wiley & Sons, 2002

- Goal – problém + cíl měřicího programu
- Question – měřené objekty a způsob měření
- Metric – konkretizují získávaná data

► Uzávěrka projektu

- Cíl = formálně ukončit projekt, shrnout zkušenosti
- Interní audit konfigurace
  - kontrola úplnosti baseline
- Post-mortem review
  - „only by analyzing our shortcomings can we learn to do better“ – viz dále Process improvement

Collier, B.; DeMarco, T. & Fearey, P.: A Defined Process For Project Postmortem Review. *IEEE Software, IEEE Computer Society*, **1996**, 13, 65-72

► Provoz a údržba produktu

► Operations and support

- zajištění provozu produktu, monitorování sítě, zálohování
- pomoc uživatelům, analýza problémů, reporty chyb a rozšíření, nasazení oprav
- ... viz konfigurační řízení

► Spolehlivost a dostupnost

- důsledky „99.999% dostupnost“ na reálný čas pro odstávku

REALITA

The only constant is change

“The illiterate of the 21st century will not be those who cannot read and write, but those who cannot learn, unlearn, and relearn”

Alvin Toffler

MARTIN FOWLER

Intro Videos Design Agile Refactoring NoSQL DSL Delivery

BeckDesignRules

 Martin Fowler
2 March 2015

tags: *extreme programming* *clean code*

Kent Beck came up with his four rules of simple design while he was developing *Extreme Programming* in the late 1990's. Here are some of them like this. [1]

Facilitating the spread of knowledge and innovation in professional software development

InfoQ
En | 中文 | 日本 | Fr | Br
1,285,476 Apr unique visitors

Mobile HTML5 JavaScript APM API Design Microservices

News

Oracle Announces Java 7 End of Life by Abraham Marin Pérez on May 05	AgileWelly OpenSpace 1 Explores Growing Pains by Shane Hastie on May 04
Adatao Launches Full Stack Data Intelligence Platform by Alex Giamas on May 04	Agile Architecture: Revealing Communication and Collaboration by Daniel Bryant on May 04
Editorial: Microsoft's Plan to Embrace and Extend Mobile by Jonathan Allen on May 04	Alexey Pikulev Describes Constellations Exercise by Savita Pahuja on May 01

Twitter stream pro ASWI

#kivaswi

 @pbrada
Next Tuesday, @azd_praha will come to #kivaswi lecture with a talk on building safety-critical software for railway systems - come along!
Rozbalit

 Klara Hanykova @hanyakacka 22 h
#kivaswi @pbrada přijďte 11.5. na UX Monday. Tématem bude Role UX designéra ve firmě on.fb.me/1zHuf3S

 Premek Brada @pbrada 23. dub.
Using #Jenkins for orchestrating various QA and delivery pipelines bit.ly/1K1PNce via @InfoQ/cc #kivaswi

Tweetnout #kivaswi